

Applicatiecursus vrijkleuterklas

“De vraag is niet, wat de mens moet kunnen en weten teneinde zich in de bestaande sociale orde te kunnen voegen; maar wel, wat er in aanleg in de mens aanwezig is en in hem ontwikkeld kan worden. Dan wordt het mogelijk dat de opgroeiende generatie de maatschappij steeds nieuwe krachten toevoegt.” – Rudolf Steiner

Door de groei van bestaande vrijescholen en initiatieven voor nieuwe vrijescholen is de verwachting dat op zeer korte termijn nieuwe vrijeschoolleerkrachten gezocht worden. BVS schooladvies (BVS) wil daarom beginnende en ervaren leerkrachten een omgeving bieden om te groeien in het vrijeschoolleraarschap.

Bekwaamheid vergroten

Veel leerkrachten die zich met vrijeschoolonderwijs willen verbinden, zijn in brede zin startbekwaam voor het onderwijs. Sommige leerkrachten die van Hogeschool Leiden komen zijn tevens startbekwaam op het gebied van vrijeschoolonderwijs. Toch kan in beide gevallen ondersteuning in de vrijeschoolpedagogiek en –didactiek gewenst zijn. Hiervoor zijn applicatiecursussen van toepassing. Daarom biedt BVS een tweejarige applicatiecursus aan; Specialisatie vrijeschoolonderwijs voor kleuterleerkrachten.

Doelgroep

Deze cursus is bedoeld voor kleuterleerkrachten met een lesbevoegdheid voor het primair onderwijs die in een vrijeschool (willen) werken:

- kleuterleerkrachten met een regulier Pabo diploma,
- kleuterleerkrachten uit de invalpool,
- kleuterleerkrachten die al werken in de school maar zich willen verdiepen.

De cursus richt zich op kleuterleerkrachten die startbekwaam zijn en willen groeien naar vakbekwaam.

Opzet cursus

Thema's die de rode draad door de scholing vormen zijn:

- Antroposofische menskunde
- Uitgangspunten vrijkleuterklassen, ritme van het jaar
- Opvoeders van de wil: nabootsing, gewoontevorming, eerbied en fantasie.
- Leerlijnen, ontwikkelingsgebieden en rijping
- Vertellen, tafelspelen, zingen, handgebarenspele, vingerspelletjes, ochtendspel, vrijespel
- Kunstzinnig; beeldende en plastische activiteiten.

Doelstelling

Het doel is om thuis te raken in enerzijds de tradities die leven binnen de cultuur van de kleuterafdeling op de vrijeschool en anderzijds moed en inzicht te verwerven om nieuwe keuzes te maken binnen de eigen school. Daarbij komen vragen voorbij als: Wat vraagt de vrijeschool van mij als leerkracht? Wat vraagt de vrijekleuterklas van mij als kleuterleerkracht? Welke kunstzinnige vaardigheden moet ik daarvoor scholen?

Naast de aanwezigheid bestudeert de cursist tenminste één activiteit van een vrijekleuterklas en krijgt het 'in de vingers'. Ook reflecteert de cursist regelmatig het aangeleerde door een opdracht/klein onderzoek in de eigen klas. Het is om die reden prettig wanneer cursisten al voor de klas staan of een stageplek hebben waarin ze dergelijke opdrachten kunnen uitvoeren.

Portfolio

Deze cursus is geen opleiding met extern opgestelde criteria. De opdrachten in de cursus zijn bedoeld om vorm te geven aan een zo intensief mogelijk verdiepingstraject. In je POP geef je zelf je aandachtspunten aan. De gegeven opdrachten worden in het portfolio uitgewerkt als bewijsstuk van het doorlopen traject.

Alle elementen van de cursus (literatuur van de docenten en reflectieverslagen) verzamel je in je portfolio. Dit breid je uit met eigen gekozen artikelen, foto's, ervaringen enz. rondom de onderwerpen zodat je verdieping zichtbaar is. De inhoud van het portfolio is een van de gespreksonderwerpen over je persoonlijke verdieping in de blokken.

Specificaties

De cursus is zo opgezet dat er op meerdere momenten ingestroomd kan worden. Deelnemers van het 1^e en het 2^e jaar zitten door elkaar. De cursus is afgerond als de deelnemer alle 12 onderwerpen heeft gevold.

Datum en tijd

Leerjaar 1:

woensdag 25 september 2019, 30 oktober, 20 november, 15 januari 2020, 12 februari, 4 maart, 22 april en 3 juni 2020 van 9:30–15:30 uur.

Leergang 2:

Andere data volgen nog.

Studieleiders

Cécile de Jong, kleuterspecialist (en wellicht Marrie Aaij).

Locatie

Vondelparc, Vondellaan 50, Utrecht.

Investering: €995,-.

Meer informatie

Cécile de Jong

E c.de.jong@bvs-schooladvies.nl

M (06) 21 27 26 06

Literatuurlijst

Steiner, R. (2015), *De opvoeding van het kind*. ISBN 9789072052483

Algemene en verdere verdieping

Eijgenraam, L. (2015) *Gezond hechten. Opgroeien in verbondenheid met jezelf en de wereld.*

Christofoor.(€12,50)

Eijgenraam, L. (2016) *Leerrijpheid*. Christofoor.(€12,50)

Eijgenraam, L. (2016) *De vrijekleuterklas*. Christofoor.(€12,50)

Lievegoed, B.C.J. (2014), *Ontwikkelingsfasen van het kind*. ISBN 9789060384923 (€19,90)

Schoorel, E. (2014), *De eerste zeven jaar. Kinderfysiologie*. ISBN 9789062385591

Steiner, R. (2014), *Gezondmakend onderwijs*. ISBN 9789490455637

Steiner, R. (2014), *Menskunde en opvoeding*. ISBN 9789490455651

Steiner, R. & Buursink, M. (2009), *Praktijk van het lesgeven*. ISBN 9789060381878

Inhoud

Eerste jaar	Aanbod inhoud	Aanbod kunstzinnig
Bijeenkomst 1	Uitgangspunten kleuterklassen	Zingen
Bijeenkomst 2	Ochtendspel	Schilderen
Bijeenkomst 3	Vrijespel	Atelier
Bijeenkomst 4	Etherlichaam (literatuur)	Beweegbare tekenplaat
Bijeenkomst 5	Ambachtelijk werken	Tafelspelen
Bijeenkomst 6	Aanbod voor kleuters	Kringspelen
Bijeenkomst 7	Verschillende werkvormen	Vilten
Bijeenkomst 8	Opvoeders van de wil: nabootsing, gewoontevorming Eerbied, fantasie	Vinger en handgebaren spelen
Tweede jaar	Aanbod	
Bijeenkomst 1	Vertellen van (baker)sprookjes	Transparant maken
Bijeenkomst 2	Jaarfeesten	Zingen
Bijeenkomst 3	Leerrijpheid	Tekenen
Bijeenkomst 4	Taal en kleuters	Tafelspel en schootspel spelen
Bijeenkomst 5	Rekenen en kleuters	Pop maken
Bijeenkomst 6	Hechting, sociaal emotionele ontwikkeling	Pop maken
Bijeenkomst 7	Doorgaande lijn en overdracht	Pop maken
Bijeenkomst 8	Vitaliteit, meditatie, menskunde	Pop maken

Lerarenregister

Toelating

Toelating geldt voor leraren die werkzaam zijn in een vrijeschool op basis van een lerarenbevoegdheid met de volgende kenmerken:

Algemene professionele kenmerken:

- De deelnemer is in staat via reflectie op de eigen biografie helder te communiceren over waarden en normen.
- De deelnemer is zich bewust van zijn eigen levensbeschouwing en is in staat zijn handelen daarop af te stemmen.
- De deelnemer is in staat gedeelde verantwoordelijkheid in de arbeidsorganisatie als vanzelfsprekend te ervaren.

Op onderwijs en opvoeding gerichte kenmerken:

- De deelnemer is in staat om te gaan met het gegeven dat kinderen op vele wijzen verschillen manifesteren.
- De deelnemer is in staat zowel vakinhoudelijk als vakdidactisch kwalitatief vakwerk te leveren.
- De deelnemer is in staat de organisatie in de klas zodanig vorm te geven dat een veilige en gestructureerde leersituatie ontstaat.
- De deelnemer is in staat leerprocessen en leerresultaten te evalueren.
- De deelnemer is in staat planmatig te handelen, zowel op individueel niveau, als op klas- en schoolniveau.

Resultaat in leerdoelen

Na en tijdens het volgen van de cursus kun je in toenemende mate:

- De basisprincipes van de vrijeschoolpedagogie hanteren en in eigen woorden uitleggen
- Relaties leggen tussen de menskunde, een ontwikkelingsfase waarin een kind zich bevindt en het betreffende leerjaar (kleuters tot klas 6);
- De eigenheid van vakken inzetten als ondersteuning van de ontwikkeling van kinderen
- Reflecteren op de eigen klassenpraktijk aan de hand van de vrijeschoolthema's;
- Vanuit de vrijeschoolpedagogiek ingaan op de onderwijs-, leer- en ontwikkelingsbehoeften van een kind;
- De vrijeschoolpedagogiek en didactiek binnen de eigen school plaatsen;
- Reflecteren op communicatieprocessen met leerlingen, ouders en collega's.

Certificering

Jaarlijks ontvangen deelnemers een certificaat met de bevestiging dat zij deelgenomen hebben aan de opleiding en daarbij de opgegeven opdrachten in voldoende mate uitgevoerd hebben. Bovendien is de cursus gevalideerd door Registerleraar.nl. Dit certificaat geeft aan dat:

- Een leerkracht toenemend in staat is, rekening houdend met de leeftijdsfase van de kinderen, ontwikkelingsgericht te werken.
- Een leerkracht toenemend in staat is de eigen identiteit van de school mede vorm te geven.
- Een leerkracht toenemend in staat is het pluriforme en multiculturele aspect van de huidige samenleving in zijn handelen te integreren.
- Een leerkracht toenemend in staat is ontwikkelingsgericht te denken en te handelen.

